

älla: www.gp.se/nyheter/världen/genombrott-och-besvikelser-under-klimatmötet-cop27-1.86058794

Göteborgsposten

Klimatmötet innebar en del viktiga framgångar trots att frågorna om utsläppen stod och stampade. Det anser både miljöforskare och miljöorganisationer. På bilden Sameh Shoukry i talarstolen, ordförande för COP27 och Egyptens utrikesminister. Bild: Sanna Tedeberg

1/3

Genombrott och besvikelser under klimatmötet COP27

Världen i sista minuten räddades årets klimatmöte COP27 från att haverera när en enighet nåddes om en klimatfond för de fattigaste länderna som varit mest utsatta för klimatförändringar. Det är den stora behållningen och ett viktigt framsteg enligt de flesta bedömarna.

– Den viktigaste är att man har kommit överens och att mötet inte kraschade, säger Mikael Karlsson, miljöforskare vid Uppsala universitet.

TEXT: Jannika Wasastjerna

18:55 - **20 nov, 2022**

Klimatmötet COP27 i Sharm el-Sheik gick på övertid när man tidigt på söndagsmorgonen lyckades med det som länge såg ut att vara omöjligt; att nå en överenskommelse om att skapa en fond där de fattigaste och mest sårbara länderna kan få ersättning för skador och förluster till följd av klimatförändringarna.

Den bedömningen gör docenten och miljöforskaren Mikael Karlsson liksom en rad andra miljöorganisationer.

– Det har varit en diskussion i 20-30 år om att det här måste till. Nu fick de mest utsatta länderna gehör för sina intressen. Så det är ett genombrott och ett stort steg framåt, säger Mikael Karlsson.

”Resultatet från COP27 kan beskrivas som ett litet steg mot klimaträttvisa”, säger Karin Lexén, generalsekreterare Naturskyddsföreningen, i ett pressmeddelande.

Även Greenpeace skriver under på det och konstaterar i ett pressmeddelande att "Vi måste säkerställa att de länder och företag som bär störst ansvar för klimatkrisen ger det största bidraget".

Att EU svängde i fondfrågan var enligt Mikael Karlsson väldigt viktigt.

– Det fick även USA att svänga.

De enorma översvämningarna i Pakistan och att landet drev frågan hårt kan också ha gjort ett avtryck, tror Mikael Karlsson.

Vilka länder som kan kvalificera sig för att få pengar ur fonden är dock fortfarande en öppen fråga som man ska besluta om på nästa års klimatmöte. Det samma gäller vilka länder som ska betala till fonden samt om man kan tänka sig andra finansiärer.

Båda dessa frågor ger gott om utrymme för omfattande diskussioner. Ett exempel på det är om Kina kan räknas som ett sårbart land trots att man har gigantiska utsläpp och stora ekonomiska muskler.

Mikael Karlsson, docent i miljövetenskap vid Uppsala universitet.

Att mötet inte kraschade är också en stor lättnad, anser Mikael Karlsson. Särskilt när man ser till andra konfliktarenor som pågår i världen. Han nämner spänningar mellan USA och Kina och Rysslands krig mot Ukraina.

– Det är det viktigt att världen visar att klimatfrågan är en global och gemensam uppgift och att vi trots väldigt olika uppfattningar och förutsättningar kan komma överens och peka ut en riktning.

Hade det inte skett finns risken att många tappar energin, menar Mikael Karlsson.

– Att många företag jobbar för att få ner utsläppen sker på grund av att världen har bestämt sig för att peka med hela handen och att vi ska minska utsläppen. Det sätter också press på regeringar.

Utsläppsfrågan en besvikelse

På minussidan finns i stället besvikelsen över att det saknas tydliga formuleringar om utsläppen; hur mycket de måste minska och hur snabbt samt att det saknas formuleringar om att ta bort subventioner för fossila bränslen.

– Allt det som handlar om utsläppsminskningar är för svagt och implementeras för dåligt. Där tog mötet inga steg framåt.

Mikael Karlssons analys är att det tog för mycket tid att lösa nyckelfrågan om klimatfonden. Tiden räckte helt enkelt inte till.

– Jag hade ändå förväntat mig fler utspel från länder om att skärpa sina planer. Det var tyvärr ganska magert på den punkten. Jämfört med Glasgow förra året var det en stor skillnad.

Miljöforskaren: ”Jag skäms”

På sista raden anser Mikael Karlsson ändå att världen trots konflikter på fler fronter och stora olikheter tar små steg framåt – med undantag för Sverige.

– Jag skäms. Och trots allt som miljöminister Romina Pourmokhtari (L) säger så har jag aldrig tidigare hört kritik riktas mot Sverige på den här typen av möten. Nu talar man om Sverige som en bromskloss.

Det bästa och snabbaste vi kan göra nu är enligt Mikael Karlsson att effektivisera och spara energi, något som omedelbart blir lönsamt. Trafiken och industrin som står för var sin tredjedel av utsläppen kan göra mycket här.

– Tekniken finns och när politiken pekar ut riktningen kan företagen ställa om väldigt snabbt, det har vi redan sett. Med rätt politik är det fullt möjligt att nå de svenska klimatmålen och överträffa dem ordentligt.

Miljöministern Romina Pourmokhtari (L) vill inte kommentera kritiken, uppger hennes presskontakt Niki Westerberg.

.....